

Aleksandra Tomaszewska
Aleja Niepodległości 710/89
81-853 Sopot

Sopot, dnia 21.03.2016

Przewód doktorski prowadzony na Wydziale Kompozycji, Interpretacji, Edukacji i Jazzu
Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach
dziedzina: sztuki muzyczne
dyscyplina artystyczna: kompozycja i teoria muzyki

STRESZCZENIE PRACY DOKTORSKIEJ

PT. "Poemat na orkiestrę symfoniczną"

Utwór „*Poemat na orkiestrę symfoniczną*”, partytura wraz opisem dzieła artystycznego ma na celu podkreślenie roli współczesnych technik kompozytorskich, specyfiki języka muzycznego mającej wpływ na kształt formalny utworu. Szczegółowym rozważaniem podlegał opis utworu pod kątem elementów muzyki jakimi są: harmonika, agogika, melodyka, metro-rytmika i sonorystyka w wielkiej orkiestrze symfonicznej w maksymalnej obsadzie. Wszystkie te czynniki mają wpływ na rozwój formalny utworu i jednocześnie na sposób instrumentacji. Kompozycja „*Poemat na orkiestrę symfoniczną*” implikuje podobieństwo stylistyczne do twórczości kompozytorów Igora Strawińskiego, Gustawa Holsta czy Oliviera Messiena. Analiza partytury jednoczęściowej impresji jaką jest poemat ma na celu podkreślenie znaczenia pracy motywicznej, jako czynnika formotwórczego w utworze, roli harmoniki, szczególnie tej rozszerzonej jak i zastosowanie zmian metro-rytmicznych i agogicznych w utworze. Wnioski i szczegółowe analizy zawarte w pracy podkreślają funkcję zastosowania skal modalnych, symetrycznych, kontrapunktu i pracy motywicznej wpływających na melodię i dramaturgię utworu. Często podkreślane są techniki kompozytorskie *pan dikatoniizm*, *superimpozycja*, *paralelizmy*, *kontrapunkt*, *politonalność* czy *chromatyzm*. Wszystkie te środki mają za zadanie wpłynąć na wzbogacenie języka muzycznego, podkreślenie indywidualnego podejścia do struktury wielkiej orkiestry symfonicznej w potrójnej, maksymalnej obsadzie instrumentów dętych drewnianych. Specyfiką mojego języka muzycznego jest rozszerzona harmonika i nieregularna melodyka i zmienność metro-rytmiczna.

W „Poemacie na orkiestrę symfoniczną” słyszalne są różnorodne harmonie : jazzowe, modalne, impresjonistyczne, ekspresjonistyczne, witalistyczne i dodekafoniczne. Kompozytorzy stylistycznie najbliżsi mi to niewątpliwie Gustaw Holst, Olivier Messiaen i Igor Strawiński . Na dobór harmonii i kształtowanie melodycznej narracji w mojej kompozycji wpłynęli również amerykańscy kompozytorzy : Wayne Shorter i Maria Schneider. Czerpanie inspiracji z dzieł mistrzów muzyki symfonicznej oraz jazzowej wpływają na rozwój struktury orkiestry oraz na formowanie melodii. Często w kompozycji stosowane są zabiegi takie jak bitonalność , politonalność czy zmienność centrów tonalnych a wręcz unikanie odniesień tonacyjnych. Poza wymienionymi elementami kluczową rolę pełnią zmiany agogiczne i polirytmiczne. Melika oraz praca motywiczna traktowana jest w sposób swobodny oraz nieprzewidywalny. Na konstruowanie zdań muzycznych wpływa również kontrapunkt, opóźnienia akordowe, elementy chromatyzmu i w dużej mierze podjęcie próby połączenia dwóch muzycznych nurtów : jazzowego oraz symfonicznego.

Aleksandra Tomarczka